

Sygn. akt I C 136/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Brzezinach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : Sędzia SR Joanna Rezler – Wiśniewska

Protokolant : st.sekr.sąd. Bogusława Szubert

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2016 roku w Brzezinach

na rozprawie

sprawy z powództwa O. (...) z siedzibą w W.

przeciwko M. O. (1)

o zapłatę

1. zasądza od M. O. (1) na rzecz O. (...) z siedzibą w W. kwotę 858,58zł (osiemset pięćdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt osiem groszy), w tym kwoty:

-471,81zł (czteryście siedemdziesiąt jeden złotych osiemdziesiąt jeden groszy) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia 19 listopada 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z tymi odsetkami umownymi nieprzekraczającymi dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne) od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

-386,77zł (trzysta osiemdziesiąt sześć złotych siedemdziesiąt siedem groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 listopada 2015 roku do dnia zapłaty;

2. nie obciąża pozwanej kosztami procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 listopada 2015r. wniesionym do Sądu Rejonowego w Braniewie powód O. (...) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej M. Z. kwoty 858,58 zł. z ustawowymi odsetkami od kwoty 366,77 zł. naliczanymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP naliczanymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty od kwoty 471,81 zł. Powód wniósł o zasądzenie kosztów procesu w wysokości 227zł. w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 180zł.

/pozew – k. 3 – 6/

W piśmie z dnia 21 stycznia 2016 r. pozwana M. O. (2) zamieszkała w K. (województwo (...)) podniosła zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Braniewie.

/pismo – k. 63/

Postanowieniem z dnia 25 stycznia 2016r. Sąd Rejonowy w Braniewie stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi – Sądowi Rejonowemu w Brzezinach. Orzeczenie jest prawomocne.

/postanowienie – k. 67/

W piśmie z dnia 13 czerwca 2016r. powód sprecyzował żądanie i wniósł o zasądzenie od pozwanej kwoty 858,58zł. wraz z odsetkami:

- umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego od 1 stycznia 2016r. nieprzekraczającymi dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 471,81zł. od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- ustawowymi od kwoty 386,77 zł. od dnia wniesienia pozwu do dnia 31 grudnia 2015r.

- ustawowymi za opóźnienie od kwoty 386,77zł. od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty.

Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu, na które składają się koszty w łącznej wysokości 227zł. wskazane w spisie kosztów tj. koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (17zł.), koszt zastępstwa procesowego (180zł.), koszt opłaty sądowej (30 zł.)

Powód wskazał, że trudna sytuacja materialna pozwanej nie wyczerpuje sama w sobie przesłanek zastosowania art. 102 k.p.c. a przepis ten nie może być wykładany rozszerzająco i wyklucza uogólnienie. W ocenie powoda zła sytuacja materialna, finansowa strony pozwanej nie uzasadnia odstąpienia od obciążenia jej kosztami poniesionymi przez przeciwnika, o ile nie zachodzą dodatkowe, szczególne okoliczności, w świetle których obciążenie podmiotu przegrywającego sprawę kosztami procesowymi musiałyby zostać uznane za niesłuszne.

/pismo – k. 76 – 77 verte/

Pozwana nie uznała powództwa, przyznała natomiast okoliczności wskazane w uzasadnieniu pozwu, nie zakwestionowała sposobu wyliczenia dochodzonych kwot. Wniosła o nieobciążanie jej kosztami procesu z uwagi na jej szczególną sytuację życiową.

/protokół z rozprawy – k. 94 - 94 verte/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwaną M. Z. łączyła z (...) Bankiem S.A. z siedzibą w K. umowa kredytu nr (...) na zakup pojazdu. Pierwotna kwota kredytu wynosiła 4.347,82zł

/umowa – k. 78 – 81/

Splata kredytu miała nastąpić w ratach.

/harmonogram spłat – k. 82/

Zgodnie z §8 umowy kredytu w przypadku opóźnienia w terminowym regulowaniu rat kredytu ustalonych w harmonogramie Bank będzie pobierał od niespłaconego w terminie kredytu podwyższone odsetki naliczone według stopy procentowej w wysokości średniego oprocentowania WIBOR dla 3 – miesięcznych lokat na rynku międzybankowym z 10 ostatnich dni roboczych ostatniego miesiąca poprzedniego kwartału powiększonych o 25 punktów procentowych. W dniu sporządzania umowy stopa oprocentowania podwyższonego wynosiła 21%

/umowa – k. 78 – 81/

Pozwana zobowiązała się do spłaty rat kredytu wraz z odsetkami w miesięcznych ratach w terminach i kwotach określonych w harmonogramie spłat. /harmonogram spłat - k. 82 -83/

Pozwana wywiązała się jedynie w części z zobowiązań zawartej umowy, co skutkowało jej wypowiedzeniem, postawieniem w stan wymagalności pozostałej do spłaty kwoty kredytu i uzasadniało naliczenie odsetek umownych od dnia wniesienia pozwu od kwoty kapitału. Wierzytelność z tytułu umowy zawartej z (...) Bankiem SA, którego następcą prawnym został (...) Bank SA na dzień 4 marca 2015r. wyniosła łącznie 817,78zł. Odsetki umowne (karne) w wysokości 4 – krotności stopy kredytu lombardowego NBP liczone do dnia 25 lutego 2015r. wyniosły kwotę 252,32 zł. Kwota 8,65zł. stanowi odsetki umowne naliczone od daty zawarcia umowy do jej rozwiązania.

/wydruk z ksiąg rachunkowych - k. 44, wezwanie do zapłaty - k. 46 - 46 verte, załącznik do Aneksu do umowy przelewu wierzytelności – k. 87 – 89/

Na dzień 16 listopada 2015r. odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP należne od dnia 27 lutego 2015r. do dnia 16 listopada 2015r. wyniosły kwotę 40,80zł

/pismo – k. 47/

O. (...) stał się wierzycielem dłużnika na podstawie sprzedaży wierzytelności z dnia 4 marca 2015r. zawartej pomiędzy Funduszem a (...) sp. z o.o. sp. k. a. z siedzibą w W., która to spółka weszła w posiadanie w/w wierzytelności poprzez przeniesienie na (...) sp. z o.o. sp. k. a. z siedzibą w W. ogółu praw i obowiązków przysługujących (...) Bank Spółka Akcyjna w spółce (...) Sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W..

/umowa z dnia 4 marca 2015r.– k. 17 – 20 verte, umowa z dnia 20 marca 2015r. – k. 21 – 22 verte/

W dniu 2 maja 2012 r. pozwana zawarła związek małżeński i posługuje się dwuczłonowym nazwiskiem Z. – O..

/dowód: zaświadczenie z systemu P. – Sad – k. 58 – 59 verte/

M. O. (1) ma 40 lat, prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe. Mieszka z rodzicami w ich mieszkaniu. Jest mężatką, ale od 4 lat pozostaje w faktycznej separacji. Nie ma dzieci. Z mężem nie utrzymuje kontaktów. Pozwana nie zawierała umów małżeńskich majątkowych, nie posiada z mężem wspólnego majątku. Obecnie pracuje jako pielęgniarka w szpitalu w S.. Jest także ratownikiem medycznym. Jej jedynym dochodem jest wynagrodzenie za pracę w wysokości około 2.100zł łącznie z dyżurami, z którego otrzymuje około 1.200 – 1.300zł. Pozostałą kwotę, tj. około 810zł, zajmuje komornik, który egzekwuje liczne zobowiązania kredytowe pozwanej w łącznej wysokości ok. 40.000zł. Pozwana zaciągając przedmiotowe zobowiązanie rzetelnie ujawniła bankowi swoją majątkową, nie przypuszczała wówczas, że nie będzie w stanie go terminowo spłacać.

/dowód: wyciągi księgowe – k. 64, k. 65, zeznania pozwanej – k. 94 – 94 verte/

Pozwana opiekuje się schorowanymi rodzicami, których stan zdrowia się stopniowo pogarsza. Matka pozwanej jest po zawale, ojciec przeszedł sepsę i ma dodatkowo problemy z poruszaniem się. Pozwana dokłada się im do rachunków, kupuje rodzicom węgiel oraz leki. Obecnie nie jest w stanie poczynić oszczędności. M. O. (1) nie uchyła się od spłaty zaciągniętych zobowiązań. W najbliższym czasie planuje podjąć pracę za granicą i w tym celu wyjechać na sześciotygodniowy turnus wymiany, aby jak najszybciej spłacić zaciągnięte zobowiązania finansowe. W ostatnim czasie ogromnym nakładem sił skończyła studia pielęgniarskie. Każde dodatkowe koszty są dla niej bardzo dolegliwe.

/dowód: zeznania pozwanej – k. 94 – 94 verte/

Stan faktyczny był między stronami bezsporny.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo O. (...) z siedzibą w W. zasługuje na uwzględnienie w całości.

Źródłem zobowiązania pozwanej wynoszącego na dzień wniesienia pozwu kwotę 858,58zł. jest umowa kredytu z dnia 7 kwietnia 2009r.

Pozwana nie wywiązała się z obowiązku zwrotu udzielonej kwoty kredytu zgodnie z postanowieniami umowy zawartej z (...) Bankiem S.A. w K.

Ogólne uregulowania umowy kredytu zawiera art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – prawo bankowe (tekst jednolity z dnia 13 stycznia 2015 r. Dz. U z 2015r. poz. 128), zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Zważyć należy, że spłata kredytu przez pozwaną miała nastąpić w ratach. Wobec zaprzestania spłat nastąpiło wypowiedzenie umowy kredytowej i postawienie w stan natychmiastowej wymagalności pozostałej do spłaty części niespłaconego kredytu. Powód wykazał, że pozwana została zobowiązana do niezwłocznego zwrotu kredytu wraz z odsetkami należnymi bankowi za okres korzystania z kredytu po upływie okresu wypowiedzenia. Pozwana z tytułu niewykonania zobowiązań wobec banku zobowiązała się do zapłaty opłat zgodnie z „Tabelą prowizji za czynności bankowe oraz opłat za inne czynności w (...) Banku S.A.” (§7 umowy kredytu – k. 79)

Powód nabył wierzytelność w wysokości 817,78zł. na podstawie umowy o przelew wierzytelności z dnia 4 marca 2015r. zmienionej aneksem z dnia 20 marca 2015r. z prawem do naliczania odsetek na podstawie art. 509§2 k.c. stanowiącym, że wraz z wierzytelnością na nabywcę przechodzą wszelkie związane z nią prawa, w szczególności o zaległe odsetki.

Z uwagi na powyższe na podstawie łączącej strony umowy oraz na podstawie art. 509 §1 i 2 k.c. postanowiono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 482 k.c. od wytoczenia powództwa powód może żądać od zaległych odsetek za opóźnienie.

O dalszych odsetkach orzeczono na podstawie art. 359§ 2¹ k.c. w zw. z art. 481§2¹ i § 2² k.c.

Zgodnie z art. 359§ 2¹ k.c. w zw. z art. 481 §2 zd. 2 w brzmieniu obowiązującym na dzień zawarcia umowy (Dz. U. Nr 157, poz. 1316) maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekroczyć czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP natomiast w związku ze zmianą ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 1830) od dnia 1 stycznia 2016r. odsetki maksymalne nie mogą przewyższać wysokości stopy odsetek maksymalnych za opóźnienie.

Sąd uwzględnił zgłoszony przez pozwaną wniosek o odstąpienia od obciążenia jej kosztami procesu, w tym i kosztami zastępstwa procesowego poniesionymi przez powoda, który reprezentowany w postępowaniu był przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego.

Przeciwko pozwanej toczy się egzekucja sądowa, pozwana ma szereg długów, które są ściągane sukcesywnie z jej wynagrodzenia za pracę. Pozwana pracuje zawodowo, uzyskuje jednak tylko kwotę wolną od egzekucji, co nie pozwala jej poczynić żadnych oszczędności. Pomimo pogarszającej się od zawarcia przedmiotowej umowy kredytowej sytuacji majątkowej i osobistej (choroby rodziców, rozpad faktyczny małżeństwa) pozwana nie poddaje się, podniosła swoje kwalifikacje zawodowe (ukończyła studia pielęgniarские), pomaga schorowanym rodzicom i podejmuje działania pozwalające na poprawienie jej dochodów (praca za granicą), aby spłacić choć część zadłużenia. Powód natomiast nabył przedmiotową wierzytelność od pierwotnego wierzyciela za intratną zapewne cenę, obsługa

prawna w tej sprawie była standardowa, nieproblematiczna, fachowy pełnomocnik zatrudniony do stałej obsługi prawnej. Poza tym nie powinno być tak, że konsekwencje niespłaconego w terminie kredytu bankowego obciążają wyłącznie kredytobiorcę, a bank (kredytodawca), który jest profesjonalistą w tym zakresie, nie ponosi za to żadnej odpowiedzialności. Wszak pozwana złożyła pełne oświadczenie o sytuacji majątkowej i rodzinnej, a bank uznał jej zdolność kredytową i zawarł z nią umowę kredytową na warunkach skalkulowanych w oparciu o to oświadczenie. Nabywca wierzytelności wstępując w prawa zbywcy, powinien także ponosić odpowiedzialność za powyższe okoliczności. Z tych powodów Sąd doszedł do wniosku, że w tej sprawie zachodzi szczególna sytuacja, która uzasadnia zastosowanie wobec pozwanej art. 102 k.p.c.